

Rosmalla

HKR

ROSMALLA

ISSN 0925-2894

is een uitgave van de Heemkundekring Rosmalen en verschijnt eenmaal per kwartaal

Redactie:

N.M. Blankendaal

M.J. van de Ven

Redactieadres:

M. Nijhoffstraat 8

5242 CV Rosmalen

tel.04192-14094

Leden en donateurs ontvangen "Rosmalla".

Donateurs betalen minimaal f. 25.-- per jaar.

Abonnement is mogelijk voor een kalenderjaar en kost f. 25.--, over te maken op het bankrekeningnr. van de Heemkundekring, onder vermelding van:

"abonnement Rosmalla."

postabonnement bedraagt: f 35.-- per jaar

Bankrekeningnr.: 18.45.43.444

Rabobank Rosmalen

postgiro van de bank: 1099372

ten name van Heemkundekring Rosmalen

Deken Fritsenstraat 53

5243 VM Rosmalen

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave		1
Van de redactie		2
Het kan vreemd lopen	<i>N.M. Blankendaal</i>	3
Herinneringen aan de jaren 1940-1946 in dichtvorm	<i>H. Coppens</i>	4
De naam Rosmalen	<i>Drs. W. Veebens</i>	10
Een spookverhaal over onze standerdmolen 2	<i>N.</i>	14
Monumentaal	<i>Spectator</i>	15
Het advertentieblad "De Molen"	<i>H. Coppens</i>	16
Het vroegere katechismusonderricht	<i>M.</i>	21
Drick Van Rooy	<i>J. Verhoeven</i>	23
Wij ontvingen		26
Archief	<i>H. de Werd</i>	27
Sponsors		28

VAN DE REDACTIE

Het doet ons een genoegen U het tweede nummer aan te bieden van de tweede jaargang van Rosmalla.

In de maand mei worden weer veel herinneringen opgehaald uit de Tweede Wereldoorlog. Harry Coppens schreef daar een mooi artikel over. Verder treft U het vervolg aan van Wim Veekens uit Boxtel die zich heeft verdiept in de oorsprong van o.a. de naam "ROSMALEN"

Harry Coppens heeft de ontwikkeling van het van oorsprong advertentieblad "De Molen" op papier gezet. Als je leest hoe het er destijds aan toe ging, dan krijg je toch de indruk "wat gaat de tijd toch hard."

Dit is ook het geval met het verhaal van Martin der Kinderen over het godsdienstonderwijs op de lagere school van nog niet zo lang geleden.

Jan Verhoeven heeft eens een oude Rosmalenaar in het zonnetje gezet. Dit zijn prachtige dorpsverhalen.

We kunnen er niet onderuit om de mutaties in de redactie te vermelden. Tot ons plezier kunnen we mededelen dat Mari van de Ven, een leerling van gymnasium Bernrode zich bereid heeft verklaard de redactie te versterken. Dit is een zeer positief geluid, want wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Wie volgt zijn voorbeeld na????? Want zoals U in een artikel in dit nummer kunt lezen heeft Nico Blankendaal het besluit genomen zich uit de kring terug te trekken, dus ook uit de redactie.

Het redactieadres zal met ingang van het volgende nummer gevestigd zijn aan het adres van het enig overgebleven redactielid Mari van de Ven, M. Nijhoffstraat 8, 5242 CV, Rosmalen.

Alle kopijverschaffers hartelijk dank voor Uw medewerking. Dit nummer kunt U beschouwen als het zomernummer, dus wij wensen alle lezers en lezeressen en onze sponsors een prettige vakantie toe en wat dit nummer betreft veel leesplezier.

Kopij voor het volgende nummer a.u.b. inleveren voor 1 augustus a.s.

De redactie

HET KAN VREEMD LOPEN

Nico Blankendaal

Een periodiek voor een Heemkundekring in Rosmalen van de grond af opbouwen is voor een ras echte Noord-Hollander een hele opgave. Met enthousiasme heb ik mij er voor ingezet. Bij elke 'geboorte' van *Rosmalla* had ik bij wijze van spreken een "post-natale depressie". Het was weer gelukt. De Heemkundekring kon zich weer profileren. Dat was en is de opzet geweest.

Louis van Gaal, de succesvolle trainer van Ajax, heeft in een interview het volgende verklaard: "Ik zou moeten kunnen zeggen wat ik denk en voel. Het schijnt niet te kunnen. Er wordt misbruik van gemaakt."

Elke vergelijking gaat mank. Zo ook deze. Maar ik zit wel met hetzelfde probleem.

Het einde

Na rijp beraad en met verdriet heb ik besloten mijn lidmaatschap van de Heemkundekring op te zeggen. Dit houdt ook in dat dit het laatste nummer van "Rosmalla" is dat ik mee heb mogen verzorgen.

Ik bedank alle mensen die mij geholpen hebben, kopy hebben verzorgd en mij advies hebben gegeven. Met vallen en opstaan is het toch gelukt een periodiek uit te geven dat een beetje de toets der kritiek kan doorstaan. Ik heb natuurlijk niet alle mensen op hun wenken kunnen bedienen. Mocht ik iemand iets te kort gedaan hebben daarvoor mijn excuses.

Ik spreek de wens uit dat "Rosmalla" nog lang mag blijven bestaan en dat er nog meer mensen donateur worden, want dat blijf ik wel. Tenslotte is de liefde voor je land een ieder aangeboren, dat geldt ook voor je woonplaats.

Alle lezers en lezeressen hartelijk dank. Het ga U goed.

Harry Coppens

Op 4 mei hebben wij weer op indrukwekkende wijze de doden herdacht van de Tweede Wereldoorlog. Het was verheugend dat de jeugd in groten getale aanwezig was. Vooral de bijdragen van enkele leerlingen van het Rodenborchcollege waren bemoedigend. Volgend jaar zal het 50 jaar geleden zijn dat Rosmalen in oktober werd bevrijd. We zullen dan aandacht schenken aan deze historische gebeurtenis. Vooruitlopend op dit feit heeft Harry Coppens enkele herinneringen voor ons op papier gezet. Dat we niet allemaal objectief waren bij de bombardementen blijkt wel uit het gedicht:

*Onze lieve vrouwke, gift 'm nog 'n douwke
Laat hem vallen in de polder
en niet bij ons op zolder
Houwt um nog ifkes in de lucht
tot ie valt in Vught*

1. O ZOETE MOEDER VAN DEN VREDE

2. MARIA, LUISTER EENS...

De gedichten 1 en 2 zijn duidelijk produkten uit de oorlogsjaren 1940/45. Met de V-1, Vergeltungswaffe Eins, die voor 't eerst werd ingezet vanaf de Franse kust tegen Engeland in de nacht van 12 op 13 juni 1944, maakten wij pas kennis na onze bevrijding (23 oktober 1944). Het gebruik van de V-1 duurde ongeveer tot de capitulatie op 5 mei 1945. 't Schietgebedje zullen velen onder u zich nog wel herinneren.

1. O, ZOETE MOEDER VAN DEN VREDE

O, Zoete Moeder van den Vrede,
Neig toch Uw oor naar onze bede,
Uw kind'ren zijn in grooten nood,
Temidden van verderf en dood.

Een oorlog greep met grage handen,
Naar dorpen, steden, zeeën, landen,
Een wereld lijdt, een wereld brandt,
De Dood heerst over zee en land.

Gij kunt van kind'ren toch begrijpen,
Dat zij naar Moeder-handen grijpen,
Nu zooveel leed hun hart bezwaart,
Waarvoor geen troost is op deez'aard.

Wij, die zoo graag U Moeder noemen,
En die ons op Uw macht beroemen,
Wij houden in dit wreed torment,
Ons hart het Uwe toegewend.

Dat Hart, waaronder eenmaal rustte,
Dat ander Hart, vol zoete luste,
Van Hem, die ons, uit barren nood,
Verloste door een wreeden dood.

Door U, tot Hem gaat onze bede:
O, Heer, schenk eind'lijk ons den Vrede,
Waarnaar de menschheid smartlijk smacht,
Waarom zij smeekt bij dag en nacht.

Om wille van Maria's deugden,
Schenk ons de volle vredevreugden,
Keer van dit moegeleden land,

De handen van den dwingeland.

O, Zoete Moeder van den Vrede,
Neig toch Uw oor naar onze bede,
Strekt Gij Uw milde Moederhand,
Beschermend over Nederland!

2. MARIA, LUISTER EENS...

Zeg moeder, de tijden zijn somber,
De lucht is zo dik en zwart.
Veel mensen gaan schreiend ten onder.
Ja, moeder, de tijden zijn hard.
Je hoort van gewonden en doden,
Van bombardementen en brand:
Kolommen met inktzwarte inhoud
Staan iedere dag in de krant.

Zeg moeder, we staan zo onmachtig
En radeloos vragen we raad.
We smeken ontredderd om redding;
Misschien staan we morgen op straat.
Je weet niet, waar je moet blijven;
Geen enkele plaats is meer pluis.
We weten geen raad met de kleintjes,
We zijn zo bedrukt voor ons huis.

Zeg moeder, Ge moet eens goed luist'ren:
We hebben Uw hulp zo van doen.
Uw hulp is, Goddank! nog te krijgen,
Die zetten ze niet op rantsoen.
We wijden U al wat we hebben,
Ons huis, ons bezit en ons geld.
Bewaart Gij dit alles, o Moeder,
Voor bommen, voor brand en geweld.

En zelf, Moeder, zoeken we dekking
Als 'n kind in de plooi van Uw kleed.
Bij U immers is nog 'n uitweg,
Waar niemand 'n uitweg nog weet.

3. IN DE EENZAAMHEID VAN EEN GEVANGENISCEL

Anno Sjoerd Brandsma (kloosternaam Titus) werd op 23 februari 1881 te Ugoklooster bij Bolsward geboren en stierf op 26 juli 1942 te Dachau in 't concentratiekamp. Hij heeft enige jaren in Oss vertoefd omdat hij aldaar werd benoemd aan 't philosophicum van de Orde der Karmelieten. Het Titus Brandsma Lyceum getuigt nog van zijn tijdelijke aanwezigheid in Oss. Tijdens de bezetting was hij de voorvechter voor de katholieke zaak in twee zeer belangrijke punten, nl. het middelbaar onderwijs en de katholieke pers. Op 19 januari 1942 werd hij gevangen genomen en tenslotte naar Dachau gebracht.

Op 26 Juli 1942 is Prof. Dr. Titus Brandsma O. Carm., Hoogleraar aan de R.K. Universiteit, Ridder

Collectie N.M. Blankendaal

in de Orde van den Nederlandse Leeuw aan de gevolgen van een onmenselijke behandeling in gevangenissen en concentratiekampen op 63-jarige leeftijd overleden.

Wij drukken hieronder een van zijn gedichten af, die hij in de eenzaamheid van

De Dienaar Gods
Prof. Dr. TITUS BRANDSMA O.Carm.
gestorven in Dachau.

zijn gevangeniscel heeft gemaakt.

3. IN DE EENZAAMHEID VAN EEN GEVANGENISCEL

O Jezus, als ik U beschouw,
Dan leeft weer, dat ik van U hou,
En dat ook Uw hart mij bemint,
Nog wel als een bijzonder vriend.

Al vraagt mij dat meer lijdensmoed,
Ach, alle lijden is mij goed,
Omdat ik daardoor U gelijk,
En dit de weg is naar Uw rijk.

Ik ben gelukkig in mijn leed,
Omdat ik geen leed meer weet,
Maar 't aller uitverkorenst lot,
Dat mij vereent met U, o God.

Och, laat mij hier maar stil alleen,
Het kil en koud zijn om mij heen,
En laat geen menschen bij mij toe,
't Alleen zijn word ik nimmer moe.

Want Gij, o Jezus, zijt bij mij,
Ik was U nimmer zo nabij,
Blijf bij mij, Jezus zoet,
Uw bijzijn maakt mij alles goed.

Titus Brandsma.

4. AMMAOL EVEN RIJK!

Pieter Liefink was een van de meest bekende politieke figuren in 't naoorlogse Nederland. Als minister van Financiën leidde hij in '46 de geldzuivering welke orde schiep in de chaotische toestand waarin de openbare geldmiddelen na de oorlog verkeerden. Al 't geld werd ingeleverd en iedereen kreeg voorlopig slechts 'n tientje. Op dat moment waren we inderdaad allemaal even rijk.

4. AMMAOL EVEN RIJK!

Nou zijn we ammaol even rijk:

Eén tientje mar op zak!

Nou is ut leste briefke weg,

Dat in ons vestje stak!

Ik kom d'r met dè bietje wel,
En 'k heb ok gin verdriet,
Zooas den dieje, die nou treurt,
Want 'k heb nie zwart-ge-piet!

Met één slag heet menister ons
Van 't vieze geld ontdaon,
Waarmee toch zooveul naorigheid
We hebben deurgestaon.

En weg is ok ut standverschil!
Is dè nie heel wè wèrd?
Want wie tien centen rijker was
Lief neffen z'ne stèrf!

We zitten ammaol in zwart zaod:
Mar 't brood is wit en fijn,
Ik wed dat nou, eer dan ge denkt,
Er krentemikken zijn!

Niek de Rooy jr.

Wie denkt dat de naam Rosmalen uniek is, heeft het mis! In Belgisch Brabant, in het arrondissement Leuven, ligt het gehucht Orsmaal. In oude geschriften komt het voor als *Orsmale* (1080) en als *Rosmale* (1139)!¹

De Vries ziet in deze naam een samenstelling van *ros / ors* (=paard) en *maal* (=inzinking van het terrein). Voorts zegt hij, dat, wanneer men *maal* als *gerechtsplaats* opvat, deze plaatsnaam "een gemene (=gemeenschappelijke, WV) weideplaats voor het weiden van paarden" zou kunnen betekenen.²

Gysseling beschouwt *Orsmaal* als een samengestelde naam, bestaande uit Germaans *hrussa* (=paard, ros) en *malho* (=zak), in de betekenis van *depressie* (=laagte in het terrein). Hij baseert zijn verklaring op het feit, dat Orsmaal op een helling ligt van een depressie waar de Kleine Gete doorheen stroomt.³

Eigenlijk is het zeer wel mogelijk aan de reeds eerder door ons gegeven interpretaties van de naam van Rosmalen, die van *Orsmaal* toe te voegen.⁴ Ook het omgekeerde is niet onmogelijk: wat voor *Rosmalen* geldt, kan even goed gelden voor de Vlaamse plaatsnaam Orsmaal.

Aangaande het verspreidingsgebied van *maal / male*, kan men vaststellen dat dit woord niet alleen in België voorkomt (waar het zeer talrijk is in zowel het Nederlands- als het Franstalige gedeelte), maar ook in een aantal plaatsnamen in het zuiden van Nederland (NB: met plaatsnamen bedoelt men gewoonlijk niet alleen namen van steden en dorpen, maar ook die van gehuchten, buurtschappen, wijken, polders, velden enz.). In onze provincie (Noord-Brabant) zit de betekenis van *maal / male*, nl. *gerechtsplaats*, *rechtszitting*, naar alle waarschijnlijkheid ook in de naam van het Zundertse kerkdorp Achtmaal, die eertijds voorkwam in de vorm *Achtmale* (1516).⁵

De Schijndelse buurtschap (Het Achterste) Hermalen bevat eveneens het element *maal / male*. In 1366 is er sprake van een zekere "Godevaerd Henrix sone van Hermalen", leenman van hertogin Johanna van Brabant; in 1434 wordt in een akte melding gemaakt van de verkoop van een kamp (= een stuk land) "op Lutteleynde in de Hermaelschehove".⁶

Niet ver van Rosmalen, in het poldergebied van Maren-Kessel, Lith en Lithoyen, komen we *Het Hoog Hemaal* en *Het Laag Hemaal* tegen (in de volksmond meer dan eens aangeduid met *Het Hoge en Lage Maal*). Op een kaart van omstreeks 1660 heten deze twee polders *Polder van Hoog Heemaal* en *Polder van Leeg Heemaal*.⁷ In het Middelnederlands (12de-15de eeuw) is *heimael / heijmal / heemael / hemel(e)* "de plaats waar het gericht gehouden werd en die

oorspronkelijk afgepaald of omhincind werd." Het woord *heimael* (en varianten) is namelijk een samentrekking van *hegemael*, dat weer een samentrekking is van *hegen* (=afsluiten, omheinen) en *mael* (=gerechtsplaats).⁸

Het verspreidingsgebied van *ros / roos* (=riet) beperkt zich (net als *mael*) niet tot het Nederlandstalig gebied. Ook in de Franse taal vinden we sporen van dit woord (zie verderop).

Wat betreft Noord-Brabant neemt men de betekenis *riet* ook aan in namen als Roosendaal (*rietdal*⁹) en Roosdonk(en) bij Nuenen (*rietdonk[en]*¹⁰). Bij Oerle (Veldhoven) ligt *De Roost*, bij Reussel *Roest*. Beide namen zijn een zogenaamde "afleiding met t-suffix" van *roos* (=plaats waar riet groeit).¹¹ In Sint-Michelsgestel lag vroeger een stuk weiland met de naam *Roesbeempt* (1585), een veldnaam die duidelijk de betekenis van *riet* verraadt: *riet-beemd*.¹²

Schönfeld haalt, in zijn veldnamenboek, *Roosdompen*, een benaming voor laaggelegen weilanden in de polder onder Nuland, aan. Hij veronderstelt dat deze naam aan de roerdomp herinnert. Deze moerasvogel werd vroeger met *roosdomp* aangeduid (in het oosten van Nederland wordt deze naam in sommige dialecten nog gebruikt).¹³

Overigens, het eerste deel van beide benamingen voor deze vogel is, taalkundig gezien, interessant. Ten eerste, omdat *roer* (in *roerdomp*) en *roos* (in *roosdomp*) beide *riet* (kunnen) betekenen; ten tweede, omdat we, buiten de Nederlandse taal, *roer* in het Duitse woord *Rohr* (=riet) herkennen en *roos* in het Franse *roseau* (=riet).¹⁴

U ziet het. Een woord, een naam -dus ook een plaatsnaam- bergt altijd wel een stukje geschiedenis in zich: iets wat zeker ook geldt voor een van de oudere Noordbrabantse plaatsnamen: ROSMALEN!

Verwijzingen - zie bibliografie

1. Mansion, blz. 123
2. De Vries, blz. 129
3. Gysseling, blz. 772
4. Veekens, met name blz. 10
5. Buijs, blz. 67: Weijnen, De Stem, 3-9-1949
6. Kappelhof, 1980-1989, resp. Reg. 595, Bijl. I, dl. 2, blz. 66 en Reg. 1882, dl. 7, blz. 38
7. Buijks, omslag boek
8. Verwijs, Verdam, dl. XI (=Beekman), kol. 226
9. Van Hasselt / Weijnen, blz. 59

10. Cornelissen, blz. 247
11. De Bont, resp. blz. 197 en blz. 21, noot 3
12. Kappelhof, 1979-1981, blok E, blz. 11
13. Schönfeld, blz. 94
14. Van Wijk, blz. 554-555

Bibliografie

Bont, A. de	Dialekt van Kempenland, dl. III, 1969.
Buiks, C.	Oude landmaten in de Baronie van Breda, in: <i>Brabants Heem</i> , 40, 1988, blz. 61-72.
Cornelissen, W., e.a.	Nuenen, Gerwen en Nederwetten, 1987.
Gyseling, M.	Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226), 2 dln, 1960.
Hasselt, R. v. & Weijnen, A.	De plaatsnamen van Roosendaal, 1948.
Kappelhof, A.	Voorlopige inventarissen van de Negen Blokken (Archief Godshuizen, 's-Hertogenbosch), 1979-1981.
Kappelhof, A.	Regesten van Oorkonden van het Archief van de Tafel van de H. Geest te 's-Hertogenbosch, 1980-1989.
Mansion, J.	De voornaamste bestanddelen der Vlaamse plaatsnamen, 1935.
Schönfeld, M.	Veldnamen in Nederland, 1980 (herdruk van uitgave 1950).
Veekens, W.	De naam Rosmalen, in: <i>Rosmalla</i> , 5-1991, blz. 5-11.
Verwijs, E. & Verdam, J.	Middelnederlandsch Woordenboek, 11 dln, dl. 11 door A. Beekman, 1885-1941.
Vries, J. de	Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen, 1962.
Weijnen, A.	Brabantse plaatsnamen, in: dagblad <i>De Stem</i> , 31 okt. 1947 - 3 aug. 1953 (= plakboek door prof. Dr. Weijnen aan W. Veekens ter inzage toegezonden).
Wijk, N. van	Franks Etymologisch Woordenboek der Nederlandsche Taal, 1971,

EEN SPOOKVERHAAL OVER ONZE STANDERDMOLEN 2

Nico Blankendaal

In het vorige nummer van Rosmalla heeft Martin der Kinderen een prachtig verhaal geschreven over het spook van de standerdmolen. Hij had dit verhaal gehoord van J. van Lith uit Berlicum, die het op zijn beurt weer had gehoord van zijn vader en grootvader. Hieruit zou men kunnen concluderen dat het een echt familieverhaal was. Wie schetst echter mijn niet geringe verbazing toen ik in mijn boekenkast een boekje tegenkwam getiteld: "Brabantsche Sagen", geschreven door J. Kleijntjens S.J. en Dr. H. H. Knippenberg, uitgave 1926.

Welk verhaal staat er o.a. in? U wilt het misschien niet geloven, maar tot mijn stomme verbazing las ik het verhaal van "De Muldersvrouw". Dit verhaal is exact hetzelfde als het verhaal van het spook van de standerdmolen.

In het boek speelt het verhaal zich af in Bergeik. Ook Martin was zeer verbaasd toen ik hem het verhaal liet lezen. We zijn tot de voorzichtige conclusie gekomen dat het een oud verhaal moet zijn dat steeds werd verteld al naargelang de plaatselijke situatie. Al met al een leuke ervaring.

Spectator

Monumentaal is de bouwactiviteit in het dorp. "Wordt er dan zoveel gerestaureerd" zal men zich afvragen? Er is toch ook in Rosmalen een MIP (Monumenten Inventarisatie Project) opgesteld? Dit boekwerk zal wel in de kast van een of andere ambtenaar terecht gekomen zijn. De activiteiten om de zelfstandigheid te bewaren hebben nu voorrang. Ondertussen verdwijnt de Lambertuskerk tussen steen en beton en verschijnt er straks een prachtig A.N.W.B.-bord: "Ingang kerk".

Monumentaal was de opmerking die in de Kentering gemaakt werd tijdens de ouderenbijeenkomst over onze begraafplaatsen. Er zijn prachtige grafmonumenten die helaas verwaarloosd worden. Dat vond men toch wel jammer. Dit is toch wel een opmerking die veel aandacht verdient. De Heemkundekring zou in samenwerking met derden een fonds kunnen vormen ter onderhoud van oude monumentale grafzerken.

In het Brabants Dagblad van 3 september 1987 werd de aandacht al gevestigd op de oude grafzerken. Is er sindsdien iets gebeurd?

Wat toch wel zeer monumentaal genoemd mag worden, is het feit dat het museumweekend (25/26 april) zoveel publiek heeft getrokken. Men heeft dus toch wel belangstelling voor kunst en geschiedenis.

Helaas heeft Rosmalen geen eigen museum, waarin de geschiedenis van het dorp in al haar facetten te zien is. In het verleden ligt het heden en in het heden ligt de toekomst." Daar heeft Vught aan gedacht dat op 25 april j.l. de Oudheidkamer weer voor velen heeft heropend. Een bezoek is aan te bevelen. Maar nog meer is aan te bevelen dat er in het nieuwe centrum van Rosmalen een eigen oudheidkamer komt waar de geschiedenis van Rosmalen tot leven wordt geroepen. Tenslotte leeft men niet van de commercie alleen. In Waalwijk nam een klein meisje het op tegen de plannen van de N.S. om de oude Langstraatspoorlijn te slopen. Zij heeft gewonnen. Is er ook in Rosmalen een klein meisje te vinden dat het opneemt tegen de projectontwikkelaars??

Dat hoopt in elk geval Uw SPECTATOR!

Harry Coppens

DE MOLEN

UITGAVE VOOR DE INWONERS VAN ROSMALEN

Verschijnt in 1800 gezinnen

Administratie: Nieuwendijk 14

Tarieven betr. advertenties worden op aanvraag toegezonden

Het weekblad De Molen zoals wij dat nu kennen, bestaat eind 1992 al 30 jaar. Zoals vermeld in De Molen d.d. 22 november 1989 is dit blad al van voor 1962, zij het dan dat het toen in een heel ander pak was gestoken en qua inhoud louter en alleen een advertentieblad was met een oplage van 1800 exemplaren. Nu het Centrum en de Molenhoek totaal worden gerenoveerd, is het interessant na te gaan hoe de detailhandel zich aan het publiek presenteerde via de reclame. In het vorige nummer van Rosmalla hebt U kunnen lezen dat het 100 jaar geleden niet zo best gesteld was met de "neringdoenden". Daar moest na de oorlog maar eens verandering in komen. Een van de voornaamste middelen daartoe zijn de advertenties. Welnu, in 1962 presenteerde de middenstand zich aan het Rosmalense publiek.

Van het huidige weekblad weten we dat *Antoon Deckers* de initiatiefnemer is geweest. Wie hebben echter aan de wieg gestaan van dit advertentieblad dat toch met recht de voorloper van de huidige *Molen* genoemd mag worden? Afgaande op hetgeen *Jan Driessen* mij heeft verteld, zou *Arnold van de Graaf* de geestelijke vader van de boreling moeten zijn in nauwe samenwerking met *Jan Coppens* van de *Hoestraat*, die in die jaren niet alleen een groot winkelbedrijf had, maar ook vele jaren wethouder in onze gemeente is geweest. De kosten van het blad werden gedragen door de plaatselijke winkeliers van de *Kom*, *Hintham* en *Maliskamp*. Een aantal van hen vindt U terug in een lijst van deelnemers aan de winkelactie van 1959, zoals hieronder afgedrukt:

deelnemers aan de winkelactie van 1959, zoals hieronder afgedrukt:

Deelnemers van winkelactie 1959:

✓ DEELNEMERS VAN WINKELACTIE 1959

W .BEEKMANS, Dorpsstraat	Th. COPPENS	Hoeverstraat
A.v.d.GRAAF, Dorpsstraat	J. COPPENS,	Hoeverstraat
M VAN HERPEN, Dorpsstraat	G.VAN ZOGGEL,	Hoeverstraat
L.VAN HERPEN, Dorpsstraat	TRUUS KERKHOF,	't Ven
J. VAN CREY, Weidestraat	JO VERSTEGEN,	Schoolstraat
C.M. DE VEER, Weidestraat	H.LINNENBANK,	Stationstraat
J. BOUWMAN, Hintham	C	Stationstraat
J. SCHELLINGS, Maliskamp	A.VAN ZUYLEN,	Schoolstraat
W. SLEGGERS, Maliskamp	J.VERSTEGEN,	Deken Fritsenstraat

P U Z Z E L M A A R..... R U I L E N M A A R !!!!!!!

De opzet van het blad was louter commercieel en verscheen 3 à 4 keer per jaar en wel op hoogtijdagen, zoals met Carnaval, de Eerste Communie, Pinksteren, Sinterklaas en Kerstmis.

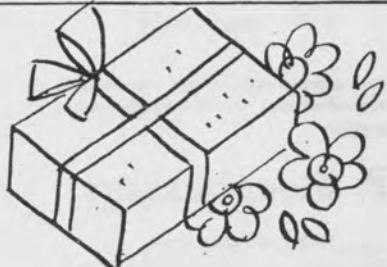
Vanzelfsprekend attendeerde men de inwoners van Rosmalen en met name de vele nieuwkomers op wat de plaatselijke middenstand te bieden had om hen te bewegen hun toevlucht niet tot elders te nemen, zoals uit het volgende blijkt:

de molen

Hier is de Molen dan weer
voor de zoveelste keer.
't doel van de Molen
Is in ons eigen dorp te kopen.

Koop in de vreemde niet
Wat eigen dorp u biedt.

Helaas staat er op dit advertentieblad, waarvan de Heemkundekring er via Theo Coppens enkele in bezit heeft gekregen, datum noch jaartal. Op een van deze nummers stond *no. 6* vermeld en werden aan adverteerders en samenstellers van *De Molen* een Zalig Kerstmis en een Zalig en voorspoedig 1960 toegewenst.

Uitgaande van het 3 à 4 keer per jaar verschijnen zou het eerste nummer begin 1958 verschenen moeten zijn. De eerste paar jaar werd het stencilwerk verzorgd door Jan Coppens. Rond 1960 werd het drukwerk verzorgd door BIBLO in Den Bosch waar Hein van Hooft toendertijd directeur was.

De administratie, alsmede het plaatsen van advertenties, was in goede handen bij Jan Driessen, Nieuwendijk 14. Ook het bezorgen was met medewerking van H. Langenbach, Julianastraat 12, Hintham en met een niet meer bij naam bekende bezorger uit de Maliskamp en Driessen in goede handen.

Uit de oude nummers die wij in ons bezit hebben, blijkt, dat de kop van het advertentieblad in opschrift en beeld steeds enigszins anders is.

Uit de vele advertenties van die jaren heb ik een keuze gemaakt. Vele bedrijven zijn, zoals de oude "Molen" uit de beginjaren, verdwenen, hebben hun bedrijf in een andere vorm voortgezet of zijn overgegaan naar een andere eigenaar.

Beoordeelt U zelf maar:

L. van Zuijlen

Kruisstraat 19.

Voor de BESTE producten.

KRUIDENIERSWAREN — BAKKERIJ
CAFÉ

HET adres voor verf-, behang-, schoon-
maakartikelen, borstelwerk enz. is:

P. J. Stroucken

HINTHAM 54.

Een gezellig zitje, goede consumpties, en
een ruime zaal voor Uw vergaderingen en
partijen.

P. Steenbekkers

CAFÉ JULIANA

Stationsstraat 21 Tel. 698

M. VAN HELVOIRT

CAFÉ - SLIJTERIJ

Dorpstraat 33

Diverse soorten likeuren
wijnen en alcoholische dran-
ken.

Mooie gelegenheid
voor: BRUILOFTEN
en ANDERE FEESTEN!

Rund en Varkenslagerij

P. HOEFS

Schoolstraat 16 Telefoon 221

Specialiteit in
fijne vleeswaren
en worstsoorten

De meeste winkeliers prijzen hun koopwaar steeds op dezelfde manier aan. De nu volgende advertenties maken hierop een uitzondering:

*

Laot oewe kop nie hangen
es oew kleren vuil zijn!
Mar gif ze mee aan Toon,
Ze zijn binnen 2 dagen schoon

Chem.reinigen, verven
stoppen en plisseren

A. VAN BALKUM
Raadhuisstr.12
Rosmalen

ALLE AANNEMERS KLAGEN:

Al het nieuwe hout trekt krom. Maar daar,
heb je beslist geen last van;
koopt bij

sloper Driek Blom
v. Meeuwenstr. 8 Rosmalen
Telefoon 546

Uit het nummer van november 1962 blijkt dat de Sint verbolgen is over het feit dat hij in Rosmalen geen officiële ontvangst krijgt. Dat zijn schrijven, dat hiernaast staat afgedrukt, het gewenste effect heeft gesorteerd, behoeft geen betoog:

Aan de inwoners van Rosmalen,

Madrid, 1962

Jaar in, jaar uit breng ik geschenken
En OVERAL wacht mij een onthaal
Maar in Rosmalen en dat geeft te denken
GEEN officiële - wat een schandaal!
Wie wil mijn aankomst organiseren?
Toe steek de koppen bij elkaar
De Jeugd en ik zullen het waarderen
Mogelijk kan het nog dit jaar!

De Sint

In het eerste nummer van de sterk vernieuwde MOLEN d.d. 20 november 1962, onder de redactie van Antoon Deckers, vinden we een zeer lezenswaardige ingezonden brief, die ondertekend is door: "een oud-dorpsgenoot". Zeer waarschijnlijk is dit de heer van Kemmeren geweest. Hij schrijft o.a.: "Als men als oud Rosmalenaar zo door Rosmalen loopt, dan doet het soms pijn dat zoveel oude verdwijnt"

Ik weet dat niet volledig ben geweest, maar ik hoop met dit schrijven te voorkomen dat de werkers van het eerste uur, waarbij Jan Driessen een belangrijke rol heeft gespeeld, in de vergetelheid zouden raken. Dat Jan Driessen niet alleen "De Molen" bezorgde, zij het niet overal, maar meerdere week- en maandbladen, blijkt uit de volgende advertentie in "De Molen":

x
MARION
LIBELLE
KIT CARSON
PANORAMA
MIMOSA
ROSITA

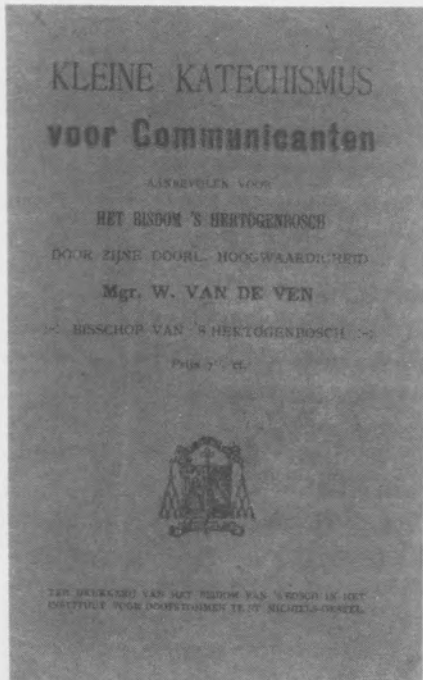
Kath. Illustratie }
Beatrijs } Indien U
vóór 20
januari abonné wordt krijgt
U na 5 weken
toegestuurd.

Al deze bladen zijn verkrijgbaar bij:
J.H. DRIESSEN
Nieuwendijk 14 - Rosmalen

HET VROEGERE KATECHISMUSONDERRICHT

Martin der Kinderen.

De tijd van het Rijke Roomse leven ligt voor velen ver achter ons. Toch heeft die tijd geduurd tot ongeveer halverwege de jaren zestig, toen de grote beeldenstorm begon. Zelfs in 1963 werd er in de Lambertuskerk nog een misweek gehouden. Vroeger leerde men op school: "1566 grote beeldenstorm". Maak er nu maar 1966 van. Martin der Kinderen, gepensioneerd hoofdonderwijzer, haalt herinneringen op uit die tijd.

Collectie N.M. Blankendaal

scapulier, relikwieën, de rozenkrans, een akte van berouw, de onfeilbaarheid van de paus, de evangelische raden, heiligschennis, lasteren of een bekoring enz. enz. Het is zeer interessant zo'n oude katechismus nog eens door te kijken.

Is er tegenwoordig op onze katholieke scholen nog iets terug te vinden aan christelijke levensbeschouwing en identiteit?

Vroeger -nog geen halve eeuw geleden- was godsdienstonderwijs een verplicht vak; de leerkracht moest in het bezit zijn van een godsdienstdiploma.

De dag begon met een schoolmis; op school werd de katechismus overhoord, de bijbel werd gelezen en uitgelegd, de liturgie werd behandeld.

Minstens eens per week kwam de pastoor of kapelaan de katechismus behandelen, uitleggen en overhoren.

Die katechismus bestond uit 548 vragen. De ouderen onder ons weten nog wel, wat een volle aflat is, of het voorgeborchte (?) sacramentaliën, een

Onze RK geestelijkheid rekende erop, dat de ouders thuis de vragen van de catechismus aan hun kinderen overhoorden. Meestal was dat de taak van de drukbezette moeder in het kroostrijke gezin.

In versvorm leerde moeder de schepping van de aarde, de 10 geboden enz. aan haar kinderen.

De schepping:

Op één ontstaat licht
lucht en wolken op twee
op drie rijst het vruchtbare land uit de zee
op vier vangt de luister van het sterrenhaar aan
op vijf krijgen vissen en vogels hun bestaan
het dier en de mens - zij verschijnen op zes
de rust komt op zeven
dit zij ons een les!

Ook de 10 geboden Gods "werden op rijm gezet":

- 1e gebod: Bovenal bemin Uw God
- 2e gebod: Zweer niet ijdel, vloek noch spot
- 3e gebod: Heilig wel den dag des Heeren
- 4e gebod: Vader en moeder zult gij eeren
- 5e gebod: Dood niet, geef geen ergernis
- 6e gebod: Doe nooit, wat onkuisheid is
- 7e gebod: Mijd het stelen en 't bedriegen
- 8e gebod: Mijd de achterklap en 't liegen
- 9e gebod: Wees ook kuisch in Uw gemoed
- 10e gebod: Begeer vooral geen anders goed

"Het kan verkeren", schijnt Bredero al gezegd te hebben.

546. Waaruit leren wij de ware geest van Christus kennen?

(6) Wij leren de ware geest van Christus kennen uit de acht zaligsprekingen.

Zalig de armen van geest,
want hun behoort het rijk der hemelen.
Zalig de rachtmoedigen,
want zij zullen het Land bezitten.
Zalig die wenen,
want zij zullen worden getroost.
Zalig die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid,
want ze zullen worden verzadigd.
Zalig de barmhertigen,
want zij zullen barmhartigheid ondervinden.
Zalig de zuiveren van hart,
want ze zullen God zien.
Zalig de vreedzamen,
want zij zullen kinderen Gods worden genoemd.
Zalig die vervolging lijden om de gerechtigheid,
want hun behoort het rijk der hemelen.
Mt. 5 : 3—10.

547. Heeft Christus bijzondere middelen aangeraden, om volmaakt te worden?

(6) Om volmaakt te worden, heeft Christus als bijzondere middelen aangeraden de Evangelische Raden.

548. Welke zijn de Evangelische Raden?

(6) De Evangelische Raden zijn deze drie: vrijwillige armoede, volmaakte zuiverheid, volkomen gehoorzaamheid.

„Zo ge volmaakt wilt zijn, ga dan verkopen wat ge bezit, geef het aan besjeften. Kom

*Bouwt voort op uw allerheiligst geloof,
Bidt in de Heilige Geest,
Bewaart uzelf in Gods liefde,
En rekent op de barmhartigheid
van onze Heer Iesus Christus
ten eeuwigen leven!
Judas 20 : 21.*

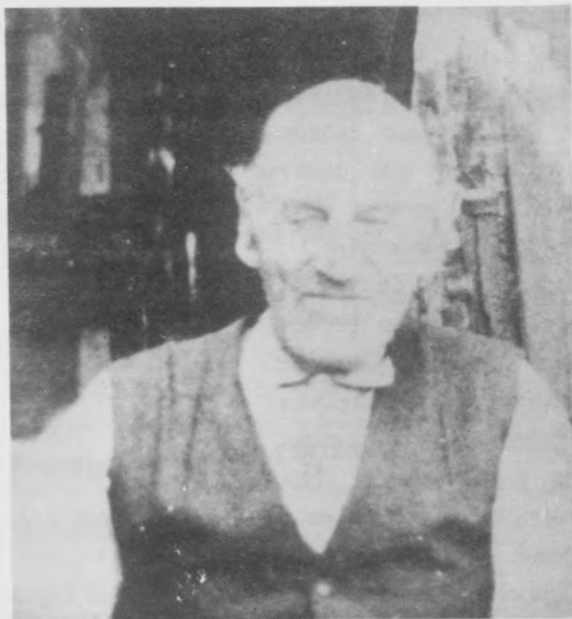
Vraag 546 t/m 548 uit de Catechismus,
d.d. 1948

Collectie N.M. Blankendaal

DRIEK VAN ROOY

Jan Verhoeven.

Eindelijk eens een verhaal over een oude Rosmalenaar uit de Heer en Beekstraat. Het gaat namelijk over HENDRIKUS VAN ROOY EN ADRIANA (JOANTJE) VAN HELVOORT. Jan Verhoeven stuurde ons dit prachtige verhaal over zijn oude buurman. Deze verhalen zouden wij meer willen ontvangen. Het houdt de herinnering levendig aan onze voorouders. Het brengt ons en vooral de nieuwe generatie, maar ook de nieuwe inwoners respect bij voor de mensen die hier hebben meegewerkt aan de toekomst van Rosmalen.

Hendrikus van Rooy
Collectie Jan Verhoeven

Hendrikus van Rooy (Driek) is geboren te Berlicum op 13 februari 1886 als zoon van Adriaan van Rooy, landbouwer, en Maria Petronella van den Braak in Wijk A nr. 48.

Hij huwde met Adriana van Helvoort, die op 24 augustus 1892 om 5 uur 's middags te Rosmalen was geboren in wijk B. Zij was de dochter van Adrianus van Helvoort (bij haar geboorte reeds overleden) en Maria van Osch. Getuigen bij de geboorte waren Adrianus de Graaf, van beroep dienstknecht, 23 jaar oud en Loyuis Joseph Boulart, 63 jaar oud.

Met zijn Joantje is Driek gaan wonen bij haar thuis in de Heer en Beekstraat. De

behuizing was een klein boerderijtje met bouw- en weiland. Verder bezaten ze nog een koe en een kalf, wat klein vee en kippen. Het zullen wel scharrelkippen geweest zijn, want Driek scharrelde ook zo maar wat aan. Het waren goede Brabanders en zeer godsvruchtige mensen. Het huwelijk bleef kinderloos.

Om toch iets aan de weet te komen, ben ik op bezoek gegaan bij Jo Coppens, groenteboer, en Marietje van Pinksteren, die eveneens burens waren geweest. Het

Collectie N.M. Blankendaal

boerderijtje is gesloopt en door de heer Van Lokven, oomzegger, is een huis gebouwd.

Jo Coppens vertelde mij dat Driek nog al wat katten had en op de vraag, hoe hij de kost verdiende, kreeg ik als antwoord: "Joantje was erg zuinig." De grond bij de boerderij is afgegraven en naar Den Bosch vervoerd. Ook verkocht Driek een bouwplaats, waarop later een wasserij is gebouwd, die inmiddels al weer is afgebroken.

In de oorlogsjaren heeft Driek nog gekke dingen gedaan. In die jaren stond er in de Heer en Beekstraat een munitieopslagplaats (thans Burg. Mazairaclaan). De boerderij waar het omgaat, staat er nog en wordt bewoond door weduwe Van der Doelen en haar zoon. In de oorlog woonde daar Bernardus van der Doelen en zijn zus. Omdat het een munitieopslagplaats was, moest ze niet alleen bewaakt worden, maar van afstand ook niet bereikbaar zijn voor de vijand. De Duitsers hadden op het land er omheen een kabel gelegd met op bepaalde afstanden munitie in de vorm van een sigarenkist, die door aanraking kon ontploffen. Die kabel met munitie is ook bij Driek op zijn land gelegd. Na de bevrijding heeft hij

die mee naar huis genomen en er zijn schilderijen mee opgehangen. Onze Driek ging op een dag oude spullen stoken en gooide oude spullen en rommel op een hoop. Bij het stoken moet je het vuur ook wel eens oprakelen. Driek deed daar dapper aan mee. Met een gavel/ gaffel (hooivork) stookte Dries het vuurtje op.....met als gevolg een ontploffing die tot in de verre omtrek werd gehoord en schade aanrichtte aan de belendende gebouwen. Dat Driek het zelf heeft overleefd, is eigenlijk een wonder. Alleen zijn vest was aan flarden. Driek had nog meer oud oorlogstuig op een hoop gegooid. De agenten Koopman en Van Deursen hebben toen maar de mijnopruiingsdienst gewaarschuwd, zodat de buurt er nog goed afgekomen is.

Wil in uw gebeden nog eens denken aan

HENDRIKUS VAN ROOY

sinds 23 november 1977 weduwnaar van
ADRIANA VAN HELVOORT

Geboren te Berlicum, 12 december 1886 -
overleden te 's-Hertogenbosch 9 oktober 1978
en begraven op de Algemene Begraafplaats
te Rosmalen op 14 oktober d.a.v.

Aan het eind van elk mensenleven wacht altijd: "De Mensenzoon", die ons nooit zal teleurstellen. Wij kunnen ons nergens op beroepen dan alleen op het feit, dat wij in ons leven altijd geloofd hebben in zijn goedheid. Hij is mijn Rechter, die elke nieuwe dag de uitkijktoren beklimt - de verthen aftuurt - van noord tot zuid - van oost tot west - om te kijken of wij "Zijn volk onderweg" - nog lopen op de goede weg; die - als wij verkeerd lopen of twijfelen - ons met zachte hand en geduld wenkt naar Hem toe. Wie zou niet door zó'n Rechter geoordeeld willen worden? Zouden we daar bang voor moeten zijn of zouden we

niet veeleer blij moeten zijn geoordeeld te worden door iemand, die zóvéél van ons houdt? Die ons staat op te wachten, die ons het feestkleed om de schouders hangt, de ring aan de vingers steekt om samen met Hem feest te vieren, waarvan Hij de gulle Gastheer wil zijn! Onze overledene kan gerust zijn Hij heeft geloofd in de goedheid van God - tot het eind van zijn leven - ook in zijn laatste jaren, die niet de gemakkelijkste zijn geweest! Hij is voorbeeldig dienstbaar geweest voor zijn invalide vrouw maar ook voor anderen stond hij klaar; hij was een man - waarvan Christus als van Natanaël - zou zeggen "in wie geen bedrog was", die tevreden was - die lachen kon en dankbaar was voor elke attentie. In de eucharistie en in het vertrouwvol gebed haalde hij de kracht om het kruis van doofheid en eenzaamheid te kunnen verwerken. Tot Natanaël zei Jezus: "Grotere dingen zult gij zien - de hemel open en de engelen Gods opstijgen en neerdalen in dienst van de Mensenzoon". Ook onze overledene mag nu grótere dingen zien - hij wéét het nu - het feest is voor hem begonnen! Leef nu voor altijd bij God.

Hartelijk dank voor uw aanwezigheid bij deze eucharistie en voor elk meelevende en alle goedheid aan hem bewezen.

*Familie van Rooij
Familie van Helvoort*

Collectie Th. v. d. Heuvel

WIJ ONTVINGEN

- **4 gebonden jaargangen van Brabants Heem (1985 t/m 1988) en 5 delen van het "Noordbrabants Historisch Jaarboek" (1987 t/m 1991), geschonken door de Heer Thelissen uit Hintham.**
- **Fraaie, antieke deursloten van boerderij of schuur, geschonken door Mevrouw A.v.d.Donk-Langens.**
- **Doos met schitterende devotic- en kerkboekjes, afgegeven door Janus van Rosmalen.**
- **Een stuk originele oorlogs-sunlightzeep en een oorlogsidentiteitsbewijs van Kien van Rosmalen, de oud-keeeper van het eerste elftal van O.J.C., geschonken door zijn echtgenote.**
- **Een oud strijkijzer en een boomschiller, geschonken door de heer Van Voren uit de Begoniastraat.**
- **4 foto's van de grootouders van ons lid Harry Coppens.**
- **Kickjes van de familie Versteijn.**
- **Prenten van Coudewater.**
- **Oude exemplaren van "De Molen", geschonken door Theo Coppens uit de Sportlaan.**
- **Prent van Rosmalen anno 1940, aan de Heemkundekring gegeven door Martha van Rosmalen-Pennings.**
- **Copieën dood- en begrafenisboeken van Hintham.**

Henk de Werd

Met de op- en uitbouw van het archief van onze Hcemkundekring worden langzaam maar zeker goede vorderingen gemaakt. De binnengekomen archiefstukken krijgen dankzij de medewerking en de hulp van enkele enthousiaste leden een goede plaats in onze verenigingsruimte. Er is een begin gemaakt met de archivering van kranteknipsels, met name waar het gaat over verenigingen en Rosmalense mensen.

De werkgroep foto's komt maandelijks in ons home bijeen. De rubricering begint enige vorm te krijgen. Martha van Rosmalen-Pennings heeft de zorg voor de afdeling bid- en devotieprentjes op zich genomen. De bidprentjes worden op naam alfabetisch opgeborgen.

De vereniging heeft een abonnement op de uitgaven van de "Stichting van der Westerlaecken door de eeuwen heen" genomen. Deel 1 van maart 1992 is inmiddels in ons bezit. Het is boeiend en zeer interessant.

Rosmalen anno 1940. Deze foto werd geschonken door M.van Rosmalen. Links de toegangspoort naar de speelplaats van de Maria School en daarachter het oude klooster van Meeuwen

SPONSORS

De uitgave van het periodiek *Rosmalla* is mede mogelijk gemaakt met financiële steun van:

Aannemersbedrijf P. Hoedemakers en Zn. B.V., Hintham 68, Rosmalen.

Aannemersbedrijf A. van Uden B.V., Vliertwijksestraat 38 c Rosmalen.

Advokatenkantoor van Mierlo, Pioenroosstraat 20, Rosmalen.

Assurantiebedrijf A. Lambermont, Burg. Woltersstraat 1, Rosmalen.

Autobedrijf G. van den Berg, Hintham 162, Rosmalen.

Autoschadebedrijf G. van den Berg, Hintham 160, Rosmalen.

Badbode Van Grinsven, Raadhuisstraat 4c, Rosmalen.

Bouwbedrijf H. Pennings en Zn. B.V., Dorpsstraat 4, Rosmalen.

Bouwbedrijf Timmers B.V., Heikampweg 6, Rosmalen.

Bouwmaatschappij B.V. H. Pennings, Sportlaan 21, Rosmalen.

E.T.I.B. Linnenbank B.V. Stationsstraat 13, Rosmalen.

Foto Stijntjes, Molenhoekpassage 5, Rosmalen.

Grond- weg- en waterbouw van Creij en van Hock B.V., Huisbergenweg 6, Rosmalen.

Gebouwenservice H. Pennings en Zn. B.V., Europaplein 14, 's- Hertogenbosch.

W. Gloudemans B.V. Hintham 117, Rosmalen.

Huijbregts en Peters, notarissen, Hoff van Hollantlaan 5, Rosmalen.

Makelaarskantoor Abelen B.V., Burg. Mazairaclaan 18, Rosmalen.

Oliehandel J. Bouwmans, Tweeberg 1, Rosmalen.

P.B.O. Bouwbedrijf B.V., Tuinstraat 6, Rosmalen.

Pluimveeslachterij Lotus B.V., Biestkampweg 2, Rosmalen.

Rabobank Rosmalen, Raadhuisstraat 1, Rosmalen.

Reijmers Schoenen B.V., Pastoor van Thiellaan 8/10, Rosmalen.

Technisch installatiebedrijf Piels B.V., Friczenstraat 7, Rosmalen.

Verenigde Heijmans Bedrijven B.V., Graafsebaan 13, Rosmalen.

Verstegen Schilderwerken B.V., Oude Empelseweg 3a, 's-Hertogenbosch.

Verstappen Handelsonderneming B.V., Kloosterstraat 5a, Rosmalen.

Villa Fleurie, De Driesprong, Rosmalen.

Gebr. Voets Weg- en waterbouw B.V., Pinksterbloemstraat 4, Rosmalen.

Bestuur:

Th. Derksen, voorzitter, Weidestraat 15, 5241 CW Rosmalen. Tel. 04192-12591
A.J. van de Ven, 1e secretaris, M. Nijhoffstraat 8, 5242 CV Rosmalen. Tel.
04192-14094

J.W. Westerlaken, 2e secretaris en contactpersoon, Venstraat 53, 5241 CD
Rosmalen. Tel. 04192-13562

Sj. Hoedemakers-van der Sluis, penningmeester, Deken Fritsenstraat 53, 5243
VM Rosmalen. Tel.04192-17366

H. de Werd, archief, Hintham 127, 5246 AE Rosmalen. Tel. 073-415914

Copyright 1992.

Heemkundekring Rosmalen. Zonder toestemming van de redactie en / of bestuur
mag niets uit deze uitgave worden overgenomen.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud der ondertekende artikelen.

Bij de voorplaat: Oorlogsmonument Schoolstraat Rosmalen (ansichtkaart).

collectie: N.M. Blankendaal

Ontwerp omslag: N.M. Blankendaal

